

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmansdorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatæ Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Disc. XI. Miraculum Mundi vides in Maria. Summi artificis, Omnipotentis
Dei, perfectissimum opus, inter creata est Maria; Virgo Mater.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](#)

DISCURSUS XI.

Admirabilis per omnia, Virgo Dei Gentrix.

Exordium.

Obstupefactum cœlum, & terra præ nimio stupore tonita, in ortu Virginis sollicitè querunt, quan sit magna illa mulier, quæ adeò deliciarum diversorum Creatori suo adeò propinquā, ac dilecta, in hunc mundum progreditur? *Quæ est ista, qua ascendit de seorsim, delitus affluens, innixa super dilectum suum?* Cant. 8. cap. Enim hactenus mulier tam prodigiosa, Virgo tam miraculosa, nec visa, nec audita est ulla, admirabilis hæc Virgo est, digna quam cœlum miretur, & terra. Virgo hæc in cunctis admirabilis, Maria Dei Mater est, in quâ quidquid reperibile, agnum est admiratione. Hujus laudibus me insufficiens, cta SS. Patrum admirabilem in cunctis prædicabunt, quoniam interim nos magnam cœli terræque Dominam supplices venerabimur. *Quid nos tantilli, quid aetione pusilli, quia in ea laudibus referemus, cum et si omnium nostrorum membrorum vertentur in linguis, eam laudare sufficeret nullus: altior caloris, si quid loquimur, abyssus profundior, cuius laudes dicere conamus, hac est enim, quæ sola meruit Mater, & sponsa vocari, hac mirabilis atq[ue] inastimabili modo, omnium rerum, & suum peperit latorem.* Orditur S. Augustinus. tom. 10. serm. 83. in appensu. serm. de divers. *Quantus sit Deus, satis ignorat ille, qui hominem Virginis mentem non stupet, animum non miratur; paret caro tremunt Angeli, creatura non sustinet, natura non sufficit, una puella sic Deum in sui pectoris capit, recipit, oblectat hoffatio, ut pacem terris, cœlis gloriam, salutem perdit, omnes mortuis, terrenis cum cœlestibus parentelam, ipsius Dei cum carne commercium, pro ipsa domus exigat pensione, proprieatatem mercede conquerat, & impleat illud Prophetæ: Ecce hereditas Dei.*

SS. Patres.

S. Augustini
MS.

Domini, filii merces, fructus ventris. perorat S. Petrus Chryso- s. Petrus
logus. serm. 140. Hoc mirificum fuit, quod de deserto, hoc est, hu- Chrysolog.
mano genere, agraria derelicto, & deserto, Virgo ascendere posset.
explanat S. Bernardinus Scienensis. tract. 3. serm. 11. Ofaminta S. Bernardi-
mirabiliter singularis; & singulariter mirabilis, per quam ele- nus Senens.
menta renovantur, inferna remediabantur, demones conculcan-
tur, homines salvantur, Angeli reintegrantur. exclamat S. An- s. Anselm.
selmus. in orat. ad B. V. Antonomastice opus Domini mirabile est
Maria, vas admirabile, opus Excelsti, vere opus mirabile, quia
numquam inventum simile, nec est factum tale opus in universis
regnis. scribit S. Bernardus. in opusc. Virg. cap. 17. Omnia tua S. Bernard.
sunt admirabilia, O Deipara! omnia supranaturam, omnia in-
gentia, & aliorum vires excedentia. concludit S. Germanus. S. Germa-
nus.
Patriarcha Constantinopolitan. orat. 2. de zonâ B. V. Quam
nunc mirabilem SS. Patrum authoritate prædicavimus, Spi-
rituS afflante, novis Conceptibus obsequiosè meditabimur.

CONCEPTUS I.

Id quod novum, rarum, nunquam visum, vel inaudi- Confirma-
tum est, mirabile dicimus, ex hoc etiam capite Virginem Dei
Matrem mirabilem comperimus, quia quidquid cum ea pro-
videntia divina disposuit, novitatem habet ac raritatem, &
communem naturæ ordinem gloriose transcendent. Annis
plus quam viginti sterilis Anna, quam in senectute concepit,
Mariam peperit, an non novitas? Maria sine viro concepit
filium, an non raritas? Virgo quæ peperit, post partum Vir-
go permanxit, an non supra omnem naturam? Quis vidit,
vel audivit tale, tametsi jam regum sapientissimus Salomon
perspectis diligenter Dei operibus, quæ sub celo continentur,
& creaturis omnibus consideratis, novum seu mirabile repe-
reri nihil. Nil sub sole novum. Eccles. 1. cap. Majori tamen
lumine illustratus Domini Propheta Jeremias, novum hoc ac
mirabile Dei opus adinvenit dicens: Creavit Deus novum su-
per terram, famina circumdabit virum. Jer. 31. cap. Quæ verba
k 2 doctif.

doctissimus S. R. E. Cardinalis Hugo sic commentatur. Opus novum Propheta Dei Matrem appellat, quia omnia in ipsa sunt nova, rara, & alias non visa. Paulò fusiū subscripto. M. rianus calamus S. Joannis Damasceni, orat. i. de Nat. Virg. Om̄ miraculum omnium miraculorum maximè novum! mulieris raphinis sublimior effecta est, & Deus in eā visā, est paulo minus ab Angelis minoratus; sicut jam sapientissimus Salomon, nec sū nil novi sub sole esse affirmet, illa enim Virgo excipitur, quae sola, verē tamen sub sole nova, que illum mundo edidit, nō in throno uteri sui gestavit, qui nova in eā fecit omnia. Utinam rūm cœlo, & terræ redderet admirabilem.

CONCEPTUS II.

Electus Dei populus Israël durā oppressus servitus Pharaohis in Ægypto, quem Deus in manu forti per Moyseñum suum liberavit, atque eduxit, Deo specialiter chererat; ne ergo ab inimicis eorum, quorum terminos in missam patriam transituri erant, finistri quidquam contingret, per deserta, & inculta ducit itinera, ne autem, & studinis labore deterrentur, aut fame occisi succumberent, in horridis Arabiæ arenis, pluit illis de die in diem, in summa abundantia, de cœlis suavissimum, omnem in se habentem pustum, cibum manuæ. Exodi. 16. cap. Sic ipsem Dei Spiritus Sap. 16. cap. attestatur. Paratum panem de cœlo præstigia sine labore, omne delectamentum in se habentem, & omnium appetituum suavitatem. Ut verò tanti populo suo electo præstib[us] beneficia perpetua in mente ipsius imprimeretur memoria, ordinat Deus seruo suo Moyſi, fieri vas aureum novum, & impetrare juber de manna illo, quo populum suum in deserto nutritur, ibidemque conservandum, ad æternam memoriam, in arcam Domini reponere ordinat: exequitur protinus Deitus Domini sui præceptum, fratrem Aaron sacerdotem Dilemini adesse jubet, & dicit: Sume vas novum, & mitte ibi in ea, & repone coram Domino ad servandum in generationes te.

fras. O quām accuratus fuit olim Deus, ut pro mannā illo, quod de cōlō pro salute sui populi pluerat, vas planē novum ac mirabile conficeretur! si omnia, quæ in veteri Testamento contingebant, figura novi erant, cuius ergo vas hoc novum ac mirabile figura erat? officio ac munere suo præclarissimus Rupertus Abbas. lib. 3. de divinis officiis cap. 8. dicit, cœlestem hunc cibum, in figurâ, Verbum Dei incarnatum repræsentâsse, quod de cœlis ex sinu Patris, ut suavissimus cibus in has inferiores partes, suos sibi creditos populos pascere exciderat, atque mundo carnem suam, & sanguinem, quem in cibum, ac potum dederat, æternam daturum vitam repromiserat, dicens: *Hic est panis, qui de cœlo descendit, non sicut manducaverunt Patres vestri manna, & mortui sunt, qui manducaverunt hunc panem, vivet in æternum.* Joan. 6. cap. Manna itaque figura Christi; vas autem, in quo manna hoc divino ordine reponebatur, Matrem Dei Mariam Virginem figurâsse. Vas illud mannæ, quod manducaverunt Patres nostri, & mortui sunt, auro pretiosum, mirabile ac novum, servo suo Moysi Deus ipse dictaverat; quantò magis jam manna hoc absconditum, cuius nomen novum; panis vivus de cœlo descendens, ipsum Dei Verbum, speciali opere Spiritus Sancti, in purissimo ventre, ex purissimo sanguine incarnari debuit, ac reponi. Cūm igitur benedictæ inter omnes mulieres, Dei Matris ac Virginis erat, vivum ac celeste hoc manna, quod vitam præstat æternam, in se recipere, amplius dubitandi locus non est, Virginem sanctissimam, cum omni excessu singulare, novum, ac admirabile opus Dei fuisse, vas omni auro pretiosius. Ipso Paulo Apostolo, quem tamen æterna veritas, vas electionis nuncupavit. Act. 9. *Vas electionis est mihi iste: excellentius.* In hujus laudem perorat laudabiliter. S. Bernardinus Senensis. tom. 3. serm. 36. 3. part. *Si essent tot Pauli, quos sunt creature, non attingerent suum contemplari, nam Paulus fuit vas electionis, Virgo vero Maria fuit vas Divinitatis.* Vas, de quo Ecclesiasticus loquitur. 43. cap. *Vas admirabile, opus Excelsi.*

k 3

CON-

CONCEPTUS III.

Virginem Dei Matrem, admirabilem exhibet B. Albus Magnus. in Bibl. Maria. Evg. Matth. num. 22, dum ea locum thesaurorum Dei intitulat. *Ipsa est locus thesaurorum Dei.* Nemp̄ Reges & Principes hujus mundi, locum in quo thesauros suos recondunt, rarissimis artificiis ornant, & colunt, eō maximē fine, ut laudi sit cunctis, & admiratio pretiosus enim, & regius thesaurus, locum sibi compitem, rarum, regiā dignitate dignum, & artificiorum uiritate admirabilem exigit. An non pretiosissimus, & incommunabilis thesaurus est JESus Christus, quem supremus co-terræque Monarcha, Rex regum, ac Dominus dominans Pater cœlestis, in gloriosa semper Virgine Mariâ reposuit, *est locus thesaurorum Dei, divinum itaque hoc gaudium, fœcundâ virginitate rarum, & artificio inaudito aeternitatis Dei admirabile exhibere omnipotentia Dei uis, quando Maria Virgo Filium Dei sine dolore peperit, & post partum Virgo permanxit.* Angelicè S. Thomas de Aquino 1. part. quæst. 25. art. 6. ad 4. *Beata Virgo, ex hoc, quod est Mater Dei, habet quandam dignitatem infinitam, ex bonis inuenit quod est Deus, & ex hac parte non potest aliquid fieri melius, sicut non potest aliquid melius esse Deo.* Subjungit S. Bernardinus Senensis. tom. 4. serm. de Nat. B. V. cap. 12. *Quod famam conciperet, & pareret Deum, est & fuit miraculum mirorum.*

CONCEPTUS IV.

Apud semetipsum sapientissimus Rex Salomon constituit, singulare quoddam, magnificum, ac mirabile facere posse quod regalis ejus thronus esse debebat, ubi in regiā Majestatis ac pompā sederet, populo sc̄e exponeret, audientiam gratias præberet, ac tandem judicium Domini formaret; jubet precepit.

de fieri de ebore mundissimo, undique aureis ornari floribus, & in tantum cunctorum opificum suorum, quidquid artis, solertiae ac ingenii habuere, applicari, ut tam magnificentum evalerit opus, cui simile in cunctis mundi regnis non fuerat vilum. Non est factum tale opus in universis regnis. lib. 3. Reg. cap. 10. Toti terrarum orbi admirabilis thronus. An non Salomon sapientior fuit æterna, & increata sapientia Patris, quæ intemeratum Virginis Mariae uterum sibi elegit in thronum, de quo se homini exhiberet, & desiderata gratiarum munera clemens ac misericors præstaret? Ad propositum S. Petrus Damianus. serm. 1. de Nat. *Salomon noster non solum sapiens, sed & sapientia Patris, & non solum pacificus, sed & pax nostra, qui fecit utraq. unum, uterum scilicet intemerata Virginis, in qua sedit illa Majestas, quæ nutu concutit orbem.* Si ergo terrenus rex Salomon thronum suum, in quo pacificus rex sededit auro pretiosum, ebore grandem, artificio fieri curavit terræ mirabilem, quòd non meliori jure Pater æternus, thronum illum auro charitatis, ac reliquarum virtutum fulvo nimis pretiosiorem, ebore castitatis, puritatis, & innocentiae grandem, & operatione artificiosissimam Spiritus Sancti, præ cunctis creaturis suis cœlo terræque mirabilem effecisse dicendum est, in quo verus Salomon sapientiae rex sededit, & desideratam mundum attulit pacem. Sie vidit eam in speculo Virginum cap. 2. S. Bonaventura. *Thronus verè Salomonis est Maria, grandis in gratia, & in gloria, ita ut nullus Angelus, nullus Sanctorum possit ei equari.* Et iterum præfatus S. Petrus Damianus. Non est factum tale opus in universis regnis, sicut est Virgo Dei Genitrix, nam et si multa facta sunt magna in creaturis mundi, nihil tam excellens, tam magnificentum fecerunt opera digitorum Dei, ut te Virgo Dei Genitrix, cuius pulchritudinem sol & luna mirantur. Pulchrior tu Cherubim ac Seraphim, imo omnes Angelorum choros pulchritudine excedis. alloquitur Virginem. S. Epiphanius. serm. de laud. Deipar. Hinc illam S. Joannes Damascenus. serm. de Nat. Mariæ. *Maximum miraculum.* S. Bernardus. serm. de Nat. B. V. *Mirabilem faminam, ac omni honore di-*

gnam.

gnam. S. Cyrillus Alexandrinus. hom. 6. contra Nestorium.
Universi terrarum orbis expressum decus ac ornamentum. And-
reas Cretensis in salutatione Deiparæ. Miraculum omnium ro-
ravolorum appellant, & attoniti una nobiscum venerantur
mirabilem.

CONCEPTUS V.

Incredulo Judæorum populo delitias, atque dividantur
missionis terræ, & patriæ, quam inhabitaturi erant, exhibe-
atque demonstrare volens Moyses, exploratores ex cun-
populo electos, terram lustrandi causâ præmittit, com-
titque, signum aliquod certitudinis delitarum à Dominop-
pulo suo promissarum adferre. Præsto sunt, intrant igno-
sibi regiones, circumeunt, perlustrant, cunctaque exca-
nant, atque contemplantur, & dum redditum parant, vident
quandam intrant, botrum miræ magnitudinis secum ad-
runt, populo mirabiles terræ delitias enarrant, & in telo
nium allatos fructus exhibent, quibus visis summo affec-
tur Judæi gaudio, & intrandi terram Chanaan in eis deli-
rium crescit. *Venimus in terram, ad quam misisti nos, qua-*
vera fluit lacte, & melle, ut ex his fructibus cognosci possemus. Non
13. cap. Ex fructu ergo mirabili, terra mirabilis iudicatur.
Maria est terra repromotionis lacte, & melle manans. sermo
natur S. Bernardus. serm. 3. super Salve Regina. Sed quis
sticæ hujus terræ excellentiam, divitias ejus admirabilis per-
netrare præsumat? fructum ejus perlustremus, explore-
terram hanc, & in primis quidem à S. Elisabeth. *Benedictus*
fructus ventris tui. Lucæ. 1. cap. Terram ipsam attentius con-
sideremus, de quâ Vir secundum cor Dei cecinit Ps. 84. *Dominus*
dabit benignitatem, & terra nostra dabit fructum plu-
Quæ verba interpretatur S. Hieronymus. *Terra nostra dabit*
fructum suum, Maria Christum. Accedit Hugo de S. Victo-
serm. 55. *Beata Dei Genitrix quasi vitis fructificavit, quia*
fructum verum botrum, qui nos vino gratia & gloria inebriavit.

definit, generavit. Fructus verè mirabilis, & omni prorsus laude dignissimus. Cùm igitur fructus à Mariâ Virgine in luctu editus, super mel, & lac suavis, incomprehensibilis dignitatis & excellentiæ, benedictus sit, & admirabilis, etiam ipsa procul dubio Beatissima Virgo, terra recompensationis lacte & melle manans, terra benedicta, & Mater admirabilis erit, in cuius laudem erumpentes cum omnibus cœli terræque creaturis, S. Joannis Chrysostomi verbis aureis in serm. de B. V. apud Metaphrasten subscribamus. Quid namq[ue] illa magis, aut illustris, ullo unquam tempore inventum est, seu aliquando inventari poterit? haec sola cœlum, & terram amplitudine superavit, magnum revera miraculum fuit Beata semper Virgo Maria. Benedicti fructus terra benedicta, proliis Beatissimæ fœcunda Virgo, & admirabilis Mater.

CONCEPTUS VI.

Mysteriosa fuit visio illa apud sanctum Prophetam Danielē, in somnis potentissimo Chaldeorum regi Nabuchodonosori exhibita; somno sopitus jacebat rex, & corporis sub profundissimā mortis imagine, quasi obruti atque sepulti jacabant sensus, & ecce spiritus ejus arborem inspicit paulatim de terrâ exurgere, & ad tantam pervenire altitudinem, ut non solum Libahī cedros excederet, verum etiam suo cacumine cœlos tangeret, rami quoque ejus, extensione suâ, terrarum attingerent confinia, & foliorum abundantia gustosam praberent umbram, fructus autem ejus suavissimi, & abundantissimi erant, in ramis ejus aves nidificabant, & sub umbra ejus habitabant, & morabantur animalia, & omnes creatura de fructibus ejus nutriebantur. Magna arbor, & fortis, & proceritate ejus contingens cœlum, & aspectus illius erat usq[ue] ad terminos universæ terræ; folia ejus pulcherrima, & fructus ejus nimius, & esca universorum in ea, subter eam habitabant animalia, & bestia, & in ramis ejus conversabantur velutres cœli, & in ea vesecebatur omnis caro. Dan. 4. cap. Quis arborem hanc

1

non

non raram dicat, & admirabilem? arborem, cuius digna ex fructu dignoscenda est, Mariam Virginem SS. Patres tulant. Sic arborem pulcherrimam, nominat Dionysius Ca- thusianus, lib. 1. de laud. Virg. art. 3. Hac autem pulcherrima arbor Maria, non solum habet pulcherrimum fructum ventri sed etiam habet fructus pulcherrimos mentis, de quibus Apo- lus; fructus Spiritus charitas, gaudium, &c. Arborem vita, pellat S. Bernardus, serm. 2. de Advent. O vere lignum vita, solum dignum fuit portare fructum salutis! Arborem mysticam buchodonoforis, vocat S. Bernardinus Senensis, serm. 1. de nomine Mariæ, art. 1. cap. 2. Proinde mysticè figuratur Dan. 4. cap. in arbore, de qua inquit, ecce arbor in medio terra, id est, Ma- ria in medio omnis creatura, altitudo ejus nimia, quia incom- hensibilis est omni pura creatura. Rara igitur arbor, & am- rabilis, Dei Mater, & Virgo Maria, digna quam fuisit con- templemur. O quam latè, o quam longè, o quam alte arbor magna, Beata Virgo Maria ramos suos extendit! quam latè homines, quam longè ad Angelos, quam alte ad Deum, exclam obstupeficens S. Bonaventura in speculo Virg. cap. 6. Eten- si arbor illa magna, alta, & fortissima erat. Magna arbor fortis. Quæ unquam creatura pura, etiam magnificentiæ que excellentior inter omnes, Virgini Dei Matri, in magnificentiâ, & sublimitate poterit comparari, quæ à divinâ do- tate, ad tam sublimem excellentiam atque magnificentiam sublevata fuit, ut meritò nobis ansam dederit interrogan- cum Ecclesiastico. cap. 1 g. Virtutem magnitudinis ejus qui en- rabit? Si fortis arbor illa erat, quis unquam in creaturâ alienam invictam fortitudinem deprehendit, quæ fortitudini Vir- ginis possit assimilari? nam intrepide juxta crucem filii susti- tit, & ictum gladii tot dolorum, quot in filio deprehendit, absque ullâ titubatione generosè suscepit, & à ventis perlu- tionum filii sui, ad instar fortissimæ arboris moveri non po- tuit, & non tantum in patientiâ, sed in omni virtute forti- tudinis suæ nobis glorioſa reliquit exempla, prout ipsam Brigittæ, lib. 6. revelat. cap. 1. aperuit. Ut visâ patientiâ mo-

¶ moribus, plures converterentur, Apostoli corroborarentur,
 & corona mea magis augeretur. Si arbor illa, altitudine, &
 sublimitate suâ cœlos attingebat, Et proceritas ejus tangebat cœ-
 lum. Sanctissima Dei Mater, proceritate gratiarum suarum
 cœlos, & Angelorum penetravit choros, & ipsi quoque Deo
 consanguinitate carnis appropinquabat. Teste Andreâ Cre-
 tensi, hom. i. de Assumpt. Virg. Virgo ipsorum Seraphim ipsam
 vincens naturam, miraculo Dei generationis prima, naturâ pro-
 ximè accedens ad Deum opificem omnium. Si universa terra,
 aspectu illius arboris deletabatur, Aspectus illius erat usq; ad
 terminos universæ terre. Sic in universo orbe devoti Virginis
 dientes, & ad ipsius configuentes patrocinium, gratiarum
 fibia Deo impetratarum abundantiam delestantur, & glorian-
 tur. Ita S. Bernardus, serm. 4. de Assumpt. *Latitudo tua replet*
urbem terrarum, ut tuâ misericordiâ quoque plena sit omnis terrâ.
 Si arbor illa in foliorum decore atque abundantiam, & in fru-
 ctuum excellentiam atque dulcedine lætabatur, *Folia ejus pul-*
cherrima, & fructus ejus nimius. Quæ lingua poterit sufficien-
 ter Dei Matris gratiarum, excellentiarum, favorum, privi-
 legiorum, donorum cœlestium, virtutum, atque merito-
 rum multitudinem, & quasi immensitatem explicare, quibus
 illa, veluti tot foliis exornata, & fructibus suavissimis cumu-
 lata conspicitur? Audiamus sanctum & mellifluum Bernar-
 dum, supra citatum. *Nullus Angelus, nullus Sanctorum ei potest*
equari in multitudine, & congregatione bonorum cœlestium,
juxta illud Proverb. 31. cap. mult. & filia, congregaverunt divitias,
in supergressa es universas. Si denique arborilla, necessaria,
 atque desiderata alimenta, & avibus, & animalibus, atque
 terra bestiis præbebat, *Subter eam habitabant animalia, & be-*
stie, & in ramis ejus conversabantur volucres cœli, & ex ea ve-
lebatur omnis caro. Etiam Maria, Dei Mater succurrit cun-
 dictisam invocantibus, & five justi, five peccatores sint, com-
 parati jumentis insipientibus, & similes illis facti, ad est omni-
 bus, & dulcissimis gratiarum fructibus, & cœlestium dono-
 rum alimentis nutrit, cibat, sustentat, atque reficit, & suam

exhibit misericordiam. Sic S. Bernardus. serm. 4. de Afflangu.
Virg. *Omnibus misericordia sue sinum aperit, ut de plenitate
eius accipient universi, captivus redemtionem, eger cura-
nem, tristis consolationem, peccator gratiam, Angelus latitans.*

O vere admirabilis Mater, & Virgo!

Epilogus.

Quam sub figurâ arboris raræ, ac admirabilis, Virginem
Dei Matrem admirabilem contemplati sumus, sub eius po-
tentissimæ protectionis umbrâ quietcere, & ramos gratiarum
eius inhabitare flagitemus cum S. Anselmo. in orat. ad B. Virg.
*Tibi ergo nos commendamus, tu procura, ne pereamus, effun-
dius, ut salus nostra de die in diem multiplicetur, & filio tu-
mino nostro Iesu Christo, vita nostra, iugi devotione familiam
Amen.*

*Dignior es palma, mundo mirabilis alma,
Omni sorde carens, Virgo simuq; parens,
Qui te plantavit, cælum terramq; creavit,
Sis mihi tuta quies, & sine nocte dies.*

